

Ügyiratszám: MN/31722-5/2016.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: kérelem elbírálása

A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG MÉDIATANÁCSÁNAK

25/2017. (I. 10.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **Személyes adat** (**Személyes adat** a továbbiakban: **Kérelmező**) a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (1016 Budapest, Naphegy tér 8. 2. em., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) M1 elnevezésű adóján 2016. október 17-én 18.00, 19.30 és 21.00 órai kezdettel sugárzott „Híradó” című műsorszámokkal kapcsolatban indult hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

e l u t a s í t j a.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata az annak közlésétől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: **bíróság**) címzett, de a Médiatanácshoz benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése és a tárgyalás tartása a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság 30 napon belül bírálja el.

I N D O K O L Á S

A Kérelmező a Médiatanácshoz 2016. október 25-én érkezett, MN/31722-1/2016. ügyiratszámom iktatott kérelmében - a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 83. § (1) bekezdésének m) pontjára, valamint a 182. § bm) alpontjára hivatkozással - a következőket adta elő:

Az M1 közszolgálati televíziós csatorna a 2016. október 17-i 18.00 órás, 19.30 órás és 21.00 órás híradójában (a 21.00 órás Híradóban a 01:36 - 01:40 időpontban) olyan felvételt mutatott be, amely nem felelt meg a valóságnak.

A tudósítás Orbán Viktor miniszterelnök parlamenti felszólalásáról szolt az Alaptörvény módosítása kapcsán. A miniszterelnök beszéde alatt vágóképek lettek bejátszva a miniszterelnöki expozét hallgató képviselőkről. Az egyik vágóképen Szabó Szabolcs független képviselőt mutatták és mellette a Kérelmező üres székét. A Kérelmező álláspontja szerint azonban a tény az, hogy a miniszterelnök beszéde alatt, a 10 független képviselőből egyedül ő ült bent a teremben.

Az M1 közszolgálati csatorna a tudósításában semmilyen módon nem jelezte, hogy archív felvételeket használt volna. Az ellenzék egy része deklaráltan nem vett részt az Alaptörvény vitájában, így politikai értelemben is jelentősége volt annak, hogy kik voltak jelen. Ezzel a manipulált, összevágott tudósítással az M1 csatorna híradójának szerkesztősége a Kérelmező álláspontja szerint félretájékoztatta a közvéleményt, azaz nem tett eleget a kiegyensúlyozott, pontos, alapos, tárgyilagos és felelős tájékoztatás kötelezettségének.

A Kérelmező az Mttv. 83. § (1) bekezdésének m) pontjára, illetve a 182. § bm) alpontjára hivatkozással kérte ügyében a hatósági eljárás lefolytatását, mivel meglátása szerint a Médiaszolgáltató az összevágott tudósítással nem tett eleget a kiegyensúlyozott, pontos, alapos, tárgyilagos és felelős tájékoztatás kötelezettségének.

A kérelem alapján 2016. október 26-án hatósági eljárás indult és a Médiatanács MN/31722-2/2016. ügyiratszámú végzésével függő hatályú döntést hozott a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 71/A. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

A tárgyi tudósításban a Médiaszolgáltató arról számolt be, hogy megkezdődött a betelepítési kvótákról szóló Alaptörvény-módosítás vitája a Parlamentben.

A műsorvezető elmondta, hogy Orbán Viktor miniszterelnök expozéjában miről beszélt, majd a miniszterelnök beszéde került bejátszásra.

A műsorvezető ezt követően ismertette az ellenzéki pártok Alaptörvény-módosításhoz kapcsolódó hozzáállását, illetve a Médiaszolgáltató Kósa Lajos beszédéből is bejátszott egy részletet, melyben a frakcióvezető szintén a brüsszeli bevándorlás-politika elleni fellépést hangsúlyozta. Felszólalt egy LMP-s politikus is, majd Vona Gábor, továbbá egy kereszténydemokrata politikus beszédéből is közöltek egy-egy részletet. A műsorvezető elmondta, hogy az MSZP nem vett részt az ülésen, álláspontjukat sajtótájékoztatón fejtették ki (melyről szintén bejátszásra került egy rövid részlet), végül pedig beszámolt a frakció nélküli pártok véleményéről is.

A miniszterelnök beszéde alatt három alkalommal került bevágásra olyan közeli vágókép, melyen a képviselők látszanak. Ezek közül a 21.01.43 – 21.01.47 közötti felvételen (tehát nem pontosan a Kérelmező által megjelölt időintervallumban) három-négy sorról készült kép került bejátszásra, melyek közül a leghátsóban mások mellett Szabó Szabolcs országgyűlési képviselő (zakóban és bordó ingben) látható, jobb oldalán egy, bal oldalán pedig két üres széssel.

A Médiatanács eljárását a kérelem alapján indult ügy tárgyával közvetlenül összefüggő ágazati anyagi jogi jogszabályok határozzák meg, erre tekintettel – az alkalmazandó jog és a hatáskör vizsgálata során – elsődlegesen azt kellett vizsgálni, hogy a kérelem mely anyagi jogi normában fogalt rendelkezés érvényesülésére vonatkozik. A kérelem tárgyát képező anyagi jogi norma meghatározása azért is kiemelt jelentőségű, mert ez egyértelműen kijelöli azt a konkrét ügytípust, amelyhez kapcsolódóan az adott ágazati jogszabályban foglalt hatósági hatáskör tartalma, terjedelme vizsgálható.

A kérelem szerint a tíz független képviselő közül egyedül a Kérelmező volt jelen a miniszterelnök Alaptörvény-módosítással kapcsolatos országgyűlési felszólalásán, a Médiaszolgáltató által használt vágókép ugyanakkor ennek ellenkezőjére utalt, mivel a Kérelmező Szabó Szabolcs országgyűlési képviselő mellett lévő állandó helyét üresen

mutatta. A Kérelmező tehát a médiaszolgáltató tájékoztatási tevékenységét, a híradás tárgyilagosságát, pontosságát kifogásolta.

A Médiatanács a kérelem tartalma szerinti, a kérelem tárgyát képező anyagi jogi normához (Mttv. 181. §) kapcsolódó konkrét ügytípus és hatáskör tekintetében az alábbiak állapította meg.

A Médiatanács az Mttv.182. § bm) pontjában meghatározott felügyeleti hatáskörét, figyelemmel a 83. § m) pontjában megfogalmazott kiegyensúlyozott, pontos, alapos, tárgyilagos tájékoztatás kritériumára, a médiaszabályozás anyagi jogi rendszerében a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 13. §-a és az Mttv. 12. § (2) bekezdése szerinti, az Mttv. 181. §-ában meghatározott, speciális anyagi és eljárási szabályokat megkövetelő kiegyensúlyozottsági eljárásban vizsgálhatja. Az Mttv. és az Smtv. szabályozási körében ugyanis nincs más olyan anyagi jogi szabály és eljárási normakeret, mely a tárgyban ügyben a Médiatanács hatósági beavatkozását biztosítaná, megalapozná.

A médiaszabályozással, a média területére történő állami beavatkozással kapcsolatos alapvető alkotmányos elv, a véleményszabadság alapvető joga által diktált követelmény pedig a beavatkozás terrénumának legszűkebbre vonása, kizárólag a szükséges és arányos mértékre korlátozása. Ez igaz mind a szabályozásra, az állami beavatkozás hatásköri rendszerének kialakítására, mind pedig a vonatkozó jogszabályok, a médiát szabályozó törvények értelmezésére is. A kérelemben foglalt ügy tárgyában a Kérelmező Mttv.-ben rögzített jogainak érvényesítését tehát a kiegyensúlyozottsági eljárás intézménye garantálja: az Mttv. külön rendezi és a Médiatanács Mttv. 181. § (1) bekezdésén alapuló hatáskörébe utalja a tárgyban kérelem szerinti ügyben a hatósági eljárás lefolytatását.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a közvéleményt érintő tájékoztatásnak tárgyilagosan meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, véleményeket és az adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat kell összegyűjteni és bemutatni a közönség számára.

Tekintettel arra, hogy a médiaszabályozás minden esetben a közönség tájékozódáshoz való jogát, a demokratikus közvélemény kialakulását hivatott szolgálni, így a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye is csak ennek szemszögéből vizsgálható: e követelmény tehát nem elsősorban a meg nem jelenített álláspont képviselőjét védi, hanem a tájékozódni kívánó közönséget, vagyis tágabb értelmezésben „mindenkit”.

A híradás témáját, lényegi mondanivalóját ugyanakkor az képezte, hogy megkezdődött a Parlamentben az Alaptörvény-módosítás vitája, melynek során a Médiaszolgáltató tényszerűen, részletesen tájékoztatott a miniszterelnöki expozéról, illetve az ellenzéki pártok hozzáállásáról. Egyértelműen megállapítható, hogy a közönség tárgyilagos tájékoztatáshoz fűződő joga nem sérült a Kérelmező kérelmében kifogásolt vágókép miatt, hiszen a híradás az Alaptörvény-módosításról szólt, s témája nem Kónya Péter országgyűlési képviselő pl. éves munkájának ismertetése volt.

A kiegyensúlyozottság követelménye a (még a korábbi jogszabálysöveg alapján kiforrott) bírói gyakorlat szerint olyan átfogó kategória, amely magában foglalja a sokoldalúság, tényszerűség, időszerűség és tárgyilagosság részelemeket is (a tájékoztatásokkal szemben megfogalmazott sokoldalúság, tényszerűség, időszerűség és tárgyilagosság követelményét ugyanis a jogalkotó 2013. áprilisában hatályon kívül helyezte, ezzel is egyértelművé téve, hogy a médiaszolgáltatóktól kizárólag a „kiegyensúlyozott” tájékoztatás követelménye kérhető számon). E részelemek azonban nem önálló tényállások (és így, önállóan hatósági eljárás megindításának alapjai sem lehetnek), hanem együttesen jelentik a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét. A pontatlan megfogalmazás, illetve a tényszerűség hiánya tehát

csak akkor értékelendő a jogsértés megállapításánál, ha az egyben kiegyensúlyozatlan tájékoztatást eredményez. Ennek ellenkezője a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozásához – és a kiegyensúlyozott tájékoztatás médiaszabályozásbeli követelményének a sajtószabadság alapvető jogával ellentétes értelmezéséhez – vezetne.

A Médiatanács ennek megfelelően hangsúlyozza, hogy amennyiben a tudósítás vágóképei módot is adhattak volna arra, hogy a nézők egy részében azt a benyomást keltsék, hogy a Kérelmező nem vett részt a miniszterelnök beszédével kapcsolatos parlamenti ülésen, az Smtv. alapelvi rendelkezései és különösen az Smtv. 13. §-ában foglalt arányosság követelménye alapján az esetlegesen a nézők egy részében félreértést kelthető vágókép kapcsán nem állapítható meg egy hírműsorszám elhangzó tájékoztatás vonatkozásában a kiegyensúlyozott tájékoztatás törvényi kötelezettségének megsértése.

A Médiatanács kiemeli továbbá, hogy a kérelemben vázolt jogsérelem jellegét tekintve személyiségi, magánjogi típusú jogsérelem, s mint ilyen, a kiegyensúlyozottsági eljárás közjogi alapú tárgykörébe nem illeszkedik, annak territóriumán, vizsgálati körén kívül esik.

Mindez ugyanakkor nem jelenti azt, hogy az ügy, eset jogvédelemben nem részesül: a tudósítás, illetve a közvélemény esetleges félretájékoztatása miatt sajtó-helyreigazítási eljárás indítható, mely a polgári bíróság hatáskörébe tartozik, illetve lehetőség nyílhat a személyiségi jogok – például a becsület és a jóhírnév – megsértése miatti igény szintén bírósági úton történő érvényesítésére is.

Mindezekre tekintettel a Médiatanács a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a kérelmet elutasította.

Az eljárás során a Ket. 153. §-ában foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatra történő figyelmeztetés a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésén, valamint 164. §-án alapul, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 338. § (2) bekezdése tartalmazza. A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a Pp. 340/B. §-a és 397/I. § (2) bekezdés b) pontja alapján elektronikusan (ürlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével) nyújthatja be a keresetlevelet a Médiatanácsnál.

Budapest, 2017. január 10.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

dr. Kollarik Tamás
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat